

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Okna**
jednající zmocněncem Ing. Jaroslavem Jarešem
bytem Okna č. p. 74, PSČ 471 62

proti

odpůrci: **Obec Okna**
sídlem Okna č. p. 40, PSČ 471 62

o návrhu na vyhlášení místního referenda

takto:

I. Soud vyhlašuje místní referendum na území obce Okna o otázkách:

- 1. Souhlasíte s výstavbou nové školní budovy v obci Okna?*
- 2. Souhlasíte s převodem obecní kanalizace na soukromou společnost?*
- 3. Souhlasíte s tím, aby obec Okna ve své samostatné působnosti bezodkladně podnikla veškeré zákonné kroky proti plánované výstavbě přeložky silnice č. 1/38 Doksy Obora, v blízkosti zastavěného území obce Okna?*

II. Místní referendum se bude konat dne 15. 2. 2025 v době od 14:00 do 22:00 hodin.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Návrh

- Návrhem ze dne 28. 11. 2024 se navrhovatel domáhal vyhlášení místního referenda na území obce Okna.
- Navrhovatel popsal, že podal podle § 9 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, dne 11. 11. 2024 u odpůrce návrh na konání místního referenda o následujících otázkách:
 - 1) Souhlasíte s výstavbou nové školní budovy v obci Okna?
 - 2) Souhlasíte s převodem obecní kanalizace na soukromou společnost?
 - 3) Souhlasíte s tím, aby obec Okna ve své samostatné působnosti bezodkladně podnikla veškeré zákonné kroky proti plánované výstavbě přeložky silnice č. 1/38 Doksy Obora, v blízkosti zastavěného území obce Okna?

3. K návrhu byly připojeny podpisové listiny s podpisy 90 občanů odpůrce. Dne 18. 11. 2024 byl návrhatelem vyrozuměn starostkou odpůrce o tom, že návrh neobsahuje žádné nedostatky a bude předložen k projednání na nejbližším zasedání zastupitelstva.
4. Dne 20. 11. 2024 se konalo zasedání zastupitelstva, z něhož byl pořízen zápis „Usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce Okna ze dne 20. 11. 2024“. V rámci jednání zastupitelstva byl návrh projednán, v zápisu bylo výslovně uvedeno, že o navržených otázkách je možné referendum konat. Přesto však bylo zastupitelstvem rozhodnuto tak, že usnesení o vyhlášení místního referenda o uvedených otázkách nebylo přijato, bez jakéhokoliv zdůvodnění. Dne 22. 11. 2024 byl zmocněncem návrhatele písemně vyrozuměn starostkou odpůrce o tom, že zastupitelstvo nepřijalo návrh na usnesení o vyhlášení místního referenda.
5. Návrhovatel namítal, že podle § 13 zákona o místním referendu takový postup možný není. Pokud lze o navržené otázce místní referendum konat, musí zastupitelstvo obce rozhodnout usnesením o vyhlášení místního referenda a zároveň stanovit den jeho konání. V případě, že lze o navržené otázce místní referendum konat, nemůže zastupitelstvo svévolně rozhodnout tak, že místní referendum nevyhlásí.
6. Z uvedených důvodů návrhovatel soudu navrhoval, aby vydal usnesení, kterým vyhlásí místní referendum na území obce Okna, katastrálním území Okna v Podbezdězí, které se má konat dne 15. 2. 2025 v době od 14:00 do 22:00 hodin, a to o otázkách:
 - 1) Souhlasíte s výstavbou nové školní budovy v obci Okna?
 - 2) Souhlasíte s převodem obecní kanalizace na soukromou společnost?
 - 3) Souhlasíte s tím, aby obec Okna ve své samostatné působnosti bezodkladně podnikla veškeré zákonné kroky proti plánované výstavbě přeložky silnice č. 1/38 Doksy Obora, v blízkosti zastavěného území obce Okna?

II. Vyjádření odpůrce

7. Odpůrce ve vyjádření k návrhu potvrdil, že zastupitelstvo na zasedání dne 20. 11. 2024 nepřijalo usnesení o vyhlášení místního referenda o navržených otázkách, neboť je má za nejednoznačné (kapciózní, dezinformační, sugestivní, matoucí, neurčitě), tudíž v rozporu s § 8 odst. 3 zákona o místním referendu, a současně za rozporné s hmotným právem dle § 7 písm. d) uvedeného zákona. Pokud by odpůrce vyhlásil místní referendum o navrhovaných otázkách, vedl by výsledek k protiprávnímu stavu.

- k otázce č. 1

8. K první otázce odpůrce uvedl, že v obci je škola zahrnující I. a II. stupeň základní školy, II. stupeň je umístěn do pronajatých prostor na dobu 5 let, prodloužení nájmu není zaručeno. Odpůrce zadal zpracování architektonické studie, která by měla obsahovat varianty nové budovy pro II. stupeň základní školy, včetně varianty víceúčelové budovy pro potřeby obce a jejích občanů, o čemž rozhodl na zasedání zastupitelstva dne 20. 11. 2024 usnesením č. 87/2024. Studie má prověřit možné podoby budovy, její vazby na prostředí a dopady na život obce, a rovněž rozsah nákladů spojených s výstavbou a provozem nové budovy.
9. Podle odpůrce je otázka č. 1 úmyslně spojena se vznikem nákladů obce ve výši 25 mil. Kč, jak to vyplývá z odůvodnění návrhu této otázky a jak bylo prezentováno občanům. Tvrzení o možných nákladech je dezinformační, má vyvolat dojem, že výstavba nové budovy školy je podmíněna vznikem nákladů obci ve výši 25 mil. Kč. Tato částka je nepodložená, neboť závisí na podobě a rozsahu školy. Zásadní ale je, že financování případné výstavby nové budovy je uvažováno převážně formou dotací, tedy nikoli z rozpočtu obce. Občanům je tak sugestivně podsouván jiný význam otázky a hlasování o navrhované otázce č. 1 by mohlo být skrytým hlasováním o tom, zda občané chtějí, aby se odpůrce zavázal k úhradě zmíněné částky, což přímo navádí občany k

odpovědi NE, otázka je kapciózní. Lze pochybovat o tom, že návrh je v souladu se zákonem o místním referendu a rovněž s dobrými mravy.

10. Dále je otázka č. 1 nejednoznačná, neboť se netýká konkrétního návrhu budovy školy dle architektonické studie, s vyčíslením nákladů. Vyhlášením místního referenda o takto navrhované otázce č. 1 by občané přišli o možnost posouzení jednotlivých variant. Otázka č. 1 v důsledku své neurčitosti vylučuje v případě odpovědi NE jakékoli pro občany přínosné řešení včetně víceúčelové budovy, v případě odpovědi ANO zahrnuje jakékoli i pro občany nevýhodné řešení. Odpůrce upozornil na to, že vyhlášení místního referenda naplní svůj smysl v případech, kdy občané jsou důkladně obeznámeni s věcí, o které hlasují, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. Ars 2/2012, když *„běžný volič musí vědět, o čem rozhoduje, čeho se otázka týká, a měl by rozumět i důsledkům svého souhlasu či nesouhlasu v místním referendu“*. To v daném případě není naplněno, občané nemají dostatečné informace, aby mohli rozumně rozhodnout na základě konkrétních podkladů, neboť architektonický návrh budovy není zpracován.
11. Odpůrce upozornil na vynaložené náklady ve výši cca 280 000 Kč na zpracování návrhu architektonické studie, která bude předmětem projednání za účasti veřejnosti, jež by mohly být výsledkem místního referenda marně vynaloženy. Odpůrce postupoval v souladu s povinností řádného hospodáře, když nevyhlásil místní referendum o otázce č. 1, neboť považuje za rozumné tyto investice nepromarnit. Současně postupuje ve veřejném zájmu zajistit pro žáky základní školy dostatečné a stále prostory pro vzdělávání.

- k otázce č. 2

12. Otázka č. 2 se týká existujících smluvních závazků odpůrce, výsledek hlasování by znamenal vznik značné škody pro odpůrce i občany. Podstata místního referenda spočívá ve formování politické vůle, kterou mají orgány obce teprve realizovat navenek, tj. formování cílů do budoucna. V daném případě je však již nastolen právní stav, který nelze změnit, nebo jen za cenu způsobení škody.
13. Odpůrce je stranou smlouvy o smlouvě budoucí kupní se společností Severočeská vodárenská společnost a.s. ze dne 30. 6. 2022, ve které se zavázal převést vybudovanou kanalizaci a čističku odpadních vod v obci Okna po uplynutí doby 10 let zajištění provozu a správy kanalizace. Součástí závazku je souhrn vzájemných práv a povinností, mj. poskytnutí částky 3 500 000 Kč a správa a provozování kanalizačního řádu ze strany SVS na základě nájemní smlouvy ze dne 21. 11. 2022.
14. Navrhovaná otázka je formulována tak, jako by žádné závazky odpůrci nevznikly a smlouvy neexistovaly. Odpůrce si je vědom názoru Ústavního soudu ČR v nálezu sp. zn. III. ÚS 263/09, že existující smluvní závazky obce nelze chápat jako automatickou blokadu místního referenda, ale současně nebylo řečeno, že k nim nelze vůbec přihlížet. Závazky odpůrce mají neopominutelný dopad do fungování obce, porušení či zrušení těchto smluv jako možný důsledek hlasování v místním referendu o této otázce by představovalo vznik vícenákladů obci z titulu vrácení poskytnuté částky ve výši 3 500 000 Kč, dále těžko vyčíslitelných smluvních pokut a náhrady způsobené škody. Odpůrce nedisponuje prostředky, technickým vybavením či personálním pokrytím tak, aby mohl převzít odpovědnost za provoz, údržbu a zprávu systému kanalizace. Smlouva o smlouvě budoucí kupní a související nájemní smlouva byly se SVS uzavřeny ve veřejném zájmu, neboť účinně a hospodárně zajišťují provoz a správu veřejné infrastruktury kanalizace.
15. Smlouva o smlouvě budoucí kupní je typem smlouvy, kdy zavázaná strana má povinnost uzavřít budoucí smlouvu, jež je chráněna zákonem tak, že umožňuje, aby její dodržení bylo vynuceno soudem, který nahradí projev vůle převodce. Nedodržení závazků z této smlouvy je tak v rozporu s platnou kogentní právní úpravou občanského práva a představuje porušení právní zásady, že smlouvy se mají dodržovat. O navrhované otázce tedy nelze hlasovat, neboť by závaznost výsledku byla v rozporu s právními předpisy ve smyslu § 7 písm. d) zákona o místním referendu.

16. I v případě otázky č. 2 mohli být občané uváděni v omyl. Otázka je formulována a odůvodněna tím, že s převodem vlastnických práv ke kanalizaci je spojeno zvýšení ceny stočného, jak vyplývá z odůvodnění návrhu a jak bylo prezentováno občanům. Toto tvrzení je nepodložené, k nárůstu stočného dojde naopak v případě, pokud bude provozovat kanalizaci a čističku odpadních vod odpůrce. Vzhledem k poskytnutí dotací zhruba 19 683 463,85 Kč na stavbu projektu hrozí administrativní řízení a správní výdaje spojené se změnou odpovědnosti za bezvadný provoz kanalizace. O těchto důsledcích nebyli občané navrhovatelem informováni. Je jim podsouváno, že souhlasem s touto otázkou zabrání zvýšení stočného. Voliči nevědí, o čem skutečně rozhodují, a nerozumí důsledkům svého souhlasu či nesouhlasu v navrhovaném místním referendu.

- k otázce č. 3

17. Také tato otázka je podle odpůrce formulována tak, jako by odpůrce mohl přeložku silnice ovlivnit. Rozhodování o stavebním záměru je předmětem správního řízení, nikoli rozhodování v samostatné působnosti. Pro stavební záměr byla již vydána příslušná rozhodnutí, stavební záměr je v souladu s územně plánovací dokumentací obce i kraje, a je ve veřejném zájmu. Obec měla v tomto správním řízení dle stavebního zákona, resp. zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury postavení účastníka řízení, v řízení hájila zájmy občanů. Stavební záměr byl předmětem posuzování dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a posouzení ze strany dotčených správních orgánů.
18. Vydané správní rozhodnutí je pro odpůrce stejně jako pro správní orgány a ostatní účastníky řízení závazné a vykonatelné. Výsledek hlasování o otázce č. 3 v místním referendu by vedl odpůrce k porušení práva, bez porušení práva by nebyl vykonatelný. Otázka je tak nepřípustná ve smyslu § 7 písm. d) zákona o místním referendu.
19. Navrhovaná otázka č. 3 také je neurčitá ve vztahu ke konkrétním krokům odpůrce, které by měl učinit a které jsou ve správním řízení omezené.
20. V doplnění svého vyjádření odpůrce soudu sdělil, že o výstavbě přeložky silnice č. 1/38 není dosud rozhodnuto, probíhá schvalovací řízení.
21. Odpůrce závěrem uvedl, že v případě navrhovaných otázek by byl institut místního referenda jako demokratické pojistky zneužit, neboť občané nebyli dostatečně, správně a úplně informováni navrhovatelem o významu navrhovaných otázek a důsledcích hlasování. Proto má odpůrce pochybnosti o validitě sesbíraných podpisů, tedy splnění příslušné kvóty jako zákonného předpokladu k vyhlášení místního referenda.
22. Z uvedených důvodů odpůrce navrhoval, aby soud návrhu nevyhověl.

III. Posouzení věci krajským soudem

a) obecná východiska

23. Krajský soud přistoupil k posouzení návrhu na vyhlášení místního referenda podaného podle § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Dle uvedeného ustanovení platí, že *návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat vyhlášení místního referenda.*
24. Zvláštním zákonem je ve smyslu uvedeného ustanovení zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů. Dle § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu platí, že *právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu má přípravný výbor, jestliže zastupitelstvo obce nebo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b).*
25. Podle § 13 odst. 1 zákona o místním referendu *zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města na svém nejbližším zasedání usnesením rozhodne*

a) o vyhlášení místního referenda, jestliže lze o navržené otázce místní referendum konat, a zároveň stanoví den jeho konání (§ 15),

b) o tom, že místní referendum nevyhlásí, jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat.

26. V daném případě není sporu o tom, že návrhovač podal dne 15. 10. 2024 ve smyslu § 9 odst. 2 a § 12 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu k obecnímu úřadu odpůrce návrh na uspořádání místního referenda o shora uvedených otázkách. Následně byl upozorněn na vady návrhu, včetně vad v podpisových listinách, a výzvou ze dne 29. 10. 2024, doručenou následujícího dne, vyzván k jejich odstranění. Dne 11. 11. 2024 obdržel obecní úřad doplněný návrh a návrhovači dle § 12 odst. 1 zákona o místním referendu sdělil, že tento návrh neobsahuje již vady a bude projednán na nejbližším zasedání zastupitelstva obce.
27. Podle usnesení zastupitelstva odpůrce ze dne 20. 11. 2024 byl návrh na vyhlášení místního referenda zasedání zastupitelstva projednán, rozhodnuto bylo tak, že usnesení o vyhlášení místního referenda o uvedených otázkách nebylo přijato. Dne 22. 11. 2024 byl zmocněnec návrhovače písemně vyrozuměn starostkou odpůrce o tom, že zastupitelstvo nepřijalo návrh na usnesení o vyhlášení místního referenda.
28. Z uvedeného tedy vyplývá, že zastupitelstvo odpůrce na zasedání konaném dne 20. 11. 2024 nerozhodlo o vyhlášení místního referenda ve smyslu § 13 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu. Zároveň ale nerozhodlo tak, že se podle § 13 odst. 1 písm. b) uvedeného zákona místní referendum nevyhlásí.
29. Výsledek hlasování zastupitelstva však vyznívá tak, že místní referendum nebylo k podanému návrhu přípravného výboru vyhlášeno, podmínky pro to, aby se přípravný výbor obrátil na soud a dožadoval se rozhodnutí soudu o vyhlášení místního referenda podle § 91a s. ř. s. jsou splněny. Jedná se o návrh podaný ve lhůtě stanovené v § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu přípravným výborem jako oprávněnou osobou, po zaplacení soudního poplatku soud přistoupil k věcnému projednání návrhu.
30. V řízení podle § 91a s. ř. s. soud nepřezkoumává rozhodnutí zastupitelstva odpůrce, ale jeho rozhodnutí o vyhlášení místního referenda nahrazuje. Musí tedy sám posoudit, zda nejsou dány zákonné důvody pro nekonání místního referenda.
31. V úvodu soud považuje za potřebné zdůraznit, že pokud se zákonodárce rozhodl institut místního referenda do českého právního řádu zavést, je třeba respektovat, že se jedná o jednu z forem podílu občanů na správě věcí veřejných ve smyslu čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 25 písm. a) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2005, sp. zn. IV. ÚS 223/04; nebo ze dne 13. 3. 2007, sp. zn. I. ÚS 101/05; nebo rozsudky NSS ze dne 29. 8. 2012, č. j. Ars 1/2012-26, Sb. NSS 2718/2012; ze dne 18. 6. 2013, č. j. Ars 2/2013-59, Sb. NSS 2919/2013). Při výkladu právních předpisů, které omezují vyhlášení místního referenda, je třeba postupovat nikoli příliš přísně, rovněž s přihlédnutím k čl. 22 Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012-43, Sb. NSS 2799/2013, ve věci sídla Úřadu Městské části Praha 7).
32. K institutu místního referenda NSS v rozsudku č. j. Ars 2/2012-43 uvedl: „Místní referendum představuje významný prvek přímé demokracie v českém politickém systému a zásadní doplněk klasických mechanismů zastupitelské demokracie. Jde o jednu z technik přímé demokracie, které posilují vliv voličů v jinak reprezentativním pluralitním rámci.“ Místní referendum označil jako institut „umožňující svobodný a přímý projev vůle lokální komunity a posílení účasti občanů v komunální politice.“ Dále uvedl, že „referendum, které je iniciativou tzv. zdola, na základě aktivity přípravného výboru, navíc prověřuje kvalitu lokální demokracie a nabízí další kanál, díky kterému mají občané přímý vliv na tvorbu politických rozhodnutí v komunitě. Nelze opomenout ani zásadní roli místního referenda coby silného nástroje kontroly místní samosprávy, zejména pak při správě komunálního majetku a hospodaření obce.“ Konstatoval, že má „místní referendum úzkou vazbu k lokálním problémům. Voliči v něm rozhodují o věcech, které dobře znají, o problémech, jež se jich často osobně dotýkají. Na

půdorysu české zákonné úpravy funguje referendum tzv. zdola v praxi často jako poslední „veto“ občanů ve věcech náležejících do samostatné působnosti obce, demokratická pojistka na místní úrovni politického rozhodování. Zastupitelstvo obce totiž má zákonnou možnost o takto kritických otázkách místního života samo vyhlásit referendum, zjistit bezprostřední pohled občanů na připravované řešení a případně od nich získat silný mandát pro zásadní změnu obecního života.“ A uvedl, že se „občanská společnost zpravidla aktivizuje zejména tehdy, když jde o sporné obecní záležitosti v oblasti rozpočtové, pozemkové či majetkové. Kontroverzní jsou typicky záměry, které mají vliv na celkový architektonický či přírodní ráz obce a životní podmínky občanů, např. investiční plány v historickém centru měst či v zeleni či nakládání s komunálním majetkem a prostředky.“.

33. Místní referendum se týká věcí patřících do samostatné působnosti obce, jak vyplývá z § 6 zákona o místním referendu. Tedy *a contrario* není v místním referendu možné rozhodovat o věcech patřících do přenesené působnosti obce. Případný výsledek platného místního referenda je podle § 49 zákona o místním referendu pro orgány obce závazný.
34. Ustanovení § 7 zákona o místním referendu stanoví případy, ve kterých místní referendum nelze konat, přestože se jedná o věci patřící do samostatné působnosti obce, resp. statutárního města. Podle § 7 písm. d) zákona o místním referendu *místní referendum nelze konat, jestliže by otázka položená v místním referendu byla v rozporu s právními předpisy nebo jestliže by rozhodnutí v místním referendu mohlo být v rozporu s právními předpisy.* Dle § 7 písm. e) zákona o místním referendu dále platí, že *místní referendum nelze konat v případech, kdy se o položené otázce rozhoduje ve zvláštním řízení.*
35. Současně dle § 8 odst. 3 zákona o místním referendu platí, že *otázka navržená pro místní referendum musí být jednoznačně položena tak, aby na ni bylo možno odpovědět slovem „ano“ nebo „ne“.* Lze dodat, že uvedené ustanovení se týká nepřipustnosti místního referenda z důvodu formálně vadné formulace otázky, zatímco ustanovení § 7 písm. d) zákona o místním referendu směřuje do oblasti rozporu s hmotným právem (srov. rozsudek NSS č. j. Ars 2/2012-43).
36. Ve vztahu ke všem posuzovaným otázkám soud konstatuje, že jde o dotazy týkající se záležitostí spadající do samostatné působnosti obce. Opak netvrdí ani odpůrce ve svém vyjádření. Do samostatné působnosti obce patří ve smyslu § 35 odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěřil zákon. Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v ustanovení § 84, § 85 a § 102 citovaného zákona, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém území dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Výstavbou nové školní budovy odpůrce zajišťuje uspokojování potřeb výchovy a vzdělávání; prodej kanalizace a čističky odpadních vod se týká nakládání s obecním majetkem a souvisí s uspokojováním potřeb bydlení; a kroky odpůrce v samostatné působnosti ve vztahu k plánované výstavbě přeložky silnice č. 1/38 Doksy Obora, v blízkosti zastavěného území obce, se dotýkají uspokojování potřeb dopravy a celkového rozvoje obce, jde tedy o záležitosti spadající do samostatné působnosti odpůrce.
37. Dále soud uvádí, že byly naplněny také podmínky § 8 odst. 2 písm. a) zákona o místním referendu, dle kterého *návrh přípravného výboru může být podán, pokud jej podpořilo svým podpisem alespoň v obci nebo v její části, jde-li o místní referendum podle § 1 odst. 1 písm. c) anebo statutárním městem do 3 000 obyvatel 30 % oprávněných osob.* K dotazu soudu odpůrce sdělil, že v obci Okna bylo k 1. 1. 2024 k trvalému pobytu hlášeno 259 oprávněných osob. Podpisové listiny podepsalo 90 oprávněných osob, tedy více než 30 % oprávněných osob.

b) otázka č. 1: Souhlasíte s výstavbou nové školní budovy v obci Okna?

38. Nejprve musel soud posoudit, zda položená otázka naplňuje požadavky § 8 odst. 3 zákona o místním referendu. K tomu, co již soud uvedl v předchozí pasáži usnesení, je třeba doplnit, že další podmínkou pro přípustnost otázky, o které se v místním referendu může hlasovat, je jednoznačnost položené otázky, otázka musí mít v příslušném kontextu relativně přesný význam, který neumožňuje konkurující výklad. Otázka tedy nesmí být matoucí, vnitřně rozporná, dezinformační, sugestivní či kapciózní, nekonkrétní či neurčitá. Současné platí, že při rozhodování o jednoznačnosti zvolených otázek je třeba posuzovat předloženou otázku nikoli rigorózním právnickým okem, ale reflektovat pohled běžného občana, který hlasuje v referendu. Slovy NSS v rozsudku č. j. Ars 2/2012-43: „*Stručně řečeno: běžný volič musí vědět, o čem rozhoduje, čeho se otázka týká, měl by i rozumět důsledkům svého souhlasu či nesouhlasu v místním referendu.*“ Případná nejednoznačnost otázky musí dosahovat určité intenzity a navozovat matoucí a víceznačné interpretace běžnému adresátovi již při prvním čtení (srov. citovaný rozsudek NSS, dále např. rozsudek ze dne 31. 8. 2017, č. j. Ars 2/2017-60, publ. Sb. NSS 3641/2017, ve věci ve věci výstavby krytého bazénu ve městě Zubří).
39. Otázka č. 1 je svou formulací jednoznačná, umožňuje odpovědět slovem „ano“ či „ne“. Otázka formuluje konkrétní věcný dotaz ohledně výstavby nové školní budovy, tedy logicky další budovy, než je stávající budova základní školy. Tomuto výkladu koresponduje odůvodnění návrhu, který zmiňuje obavy ze zvýšení dopravní zátěže a hospodárnost akce při snižující se porodnosti, což implikuje otázku efektivity takového řešení. Dále není pochyb, že s přihlédnutím k místním poměrům jde o výstavbu nové budovy stávající základní školy, která se v obci Okna nachází. Z vyjádření odpůrce ohledně zadání studie týkající se rozšíření stávající základní školy a usnesení zastupitelstva č. 87/2024 ze dne 20. 11. 2024, jímž byla schválena změna zadání této studie ve smyslu ponechání zadání na prostory pro II. stupeň základní školy a rozšíření o kuchyň a jídelnu, která by mohla být využívána i pro potřeby obce a občanů k setkávání, vyplývá, že sporným bodem je vybudování další nové budovy pro rozšíření základní školy. V tomto kontextu je tedy znění otázky pro běžného občana obce Okna jednoznačné, nikoli matoucí či zavádějící a neurčitě.
40. Označil-li odpůrce otázku za sugestivní, podsouvající občanům odhlasování úhrady závazku odpůrce ve výši 25 mil. Kč, směřuje jeho argumentace do odůvodnění návrhu hlasovat o této záležitosti, nikoli ve své podstatě do formulace otázky.
41. Pokud jde o informování občanů o záležitostech, jichž se má místní referendum týkat, je třeba zdůraznit, že před vyhlášením místního referenda z povahy věci kampaň v užším slova smyslu, jak na ni pamatuje § 32 zákona o místním referendu, nemohla proběhnout. Z odůvodnění návrhu a vyčíslení nákladů spojených s rozhodnutím v místním referendu, jež jsou povinnou náležitostí návrhu podle § 10 odst. 1 písm. c) a d) zákona o místním referendu, je možné odhadnout, jakým směrem bude navrhovatelem kampaň vedena. Jak bylo vysvětleno shora, při místním referendu jde o politické rozhodování, kde je předně věcí a odpovědností každého jednotlivého hlasujícího občana, jakým způsobem a na základě jakých informací si nakonec utvoří názor na položenou otázku. Zveřejnění a prosazování argumentů pro či naopak proti určitému řešení záležitosti spadající do samostatné působnosti obce je především věcí svobodné a otevřené politické soutěže, v jejímž duchu se nese i kampaň ohledně místního referenda. Pro veřejný život v obci, otevřenou demokratickou debatu a férovou politickou soutěž je zásadní, aby byly známy nejen postoje odpůrce a jeho orgánů, ale je třeba, aby byly připuštěny i oponentní názory. V daném případě odpůrci a jeho současně zvoleným orgánům nic nebránilo a nebrání, aby argumentům navrhovatele adekvátním způsobem čelili a občanům, pokud tak již neučinili v souvislosti se zadáním studie ohledně rozšíření základní školy, vysvětlili otázky financování stavebního záměru nové školní budovy, možnosti získání dotace a jinou výši závazků odpůrce v závislosti na podobě nové školní budovy.

42. K výhradám odpůrce je nutno uvést, že pro přípustnost otázky není podstatné, jestli je výstavba nové školní budovy spojena s konkrétním projektem nebo jde jen o obecné odmítnutí výstavby budovy s tímto funkčním určením. Z judikatury NSS vyplývá, že v místním referendu lze hlasovat i o obecných záměrech jako je výstavba blíže nespecifikované školky, zdravotnického zařízení nebo dětského hřiště či plaveckého bazénu (viz rozsudky NSS ze dne 13. 11. 2013, č. j. Ars 3/2013-29, ve věci výstavby plaveckého bazénu v Brunšperku; nebo č. j. Ars 2/2017-60). Jak uvedl NSS v prvně zmíněném rozsudku, „nelze vyloučit, aby místní referendum sloužilo jako „názorový barometr“ preferencí občanů, a obec by teprve po jejich případném obecném souhlasu zahájila konkrétní kroky k realizaci rozhodnutí v referendu. Takovým případem může být např. zjištění zájmu obyvatel o školku, zdravotnické zařízení nebo dětské hřiště apod. Místní referendum je v takovém případě jedním ze způsobů, jak v mezivolebním období přesvědčivě zjistit aktuální potřeby a názory občanů.“ Lze dodat, že záporný výsledek hlasování o otázce č. 2 zcela nevylučuje realizaci jiných stavebních záměrů, jejichž účelem by bylo zajištění potřeb vzdělávání, či výstavbu víceúčelové budovy, která by sloužila spolkovým, kulturním, shromažďovacím potřebám občanů.
43. Fakt, že odpůrce již vynaložil tvrzenou částku 280 000 Kč na vypracování architektonické studie, aniž vznikl konkrétní návrh na budovu II. stupně základní školy, nemůže být překážkou vyhlášení místního referenda o dané otázce. Žádný takový výlukový důvod pro vyhlášení místního referenda zákon o místním referendu ani zvláštní právní předpisy neobsahují. Zastupitelstvu nepřisluší rozhodovat, zda je místní referendum pro obec výhodné či nikoli, neboť by to odporovalo smyslu místního referenda jako demokratické pojistky (viz nálezn Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2012, sp. zn. III. ÚS 263/09). Ekonomické dopady místního referenda mají své místo v informační kampani, potažmo při informování občanů orgány odpůrce např. v rámci běžně vydávaných zpravodajů územních samosprávných celků či v rámci zasedání zastupitelstva, při nichž jsou rozhodnutí týkající se nakládání s obecním majetkem a rozhodnutí s dopadem na obecní rozpočet přijímána. Jde ale nepochybně o významné politické argumenty, které mohou vést občany k rozhodnutí, jaký postoj k hlasování o dané otázce v místním referendu zaujmout.
44. Ačkoli podle odpůrce vyhlášení místního referenda o posuzované otázce brání rozpor s hmotným právem ve smyslu § 7 písm. d) zákona o místním referendu, konkrétní důvody pro svůj názor neprezentoval. Soud sám rozpor otázky č. 1 s ustanoveními zvláštních právních předpisů neshledal, stejně jako neshledal ani jiné důvody podle § 7 o místním referendu, pro které by nebyla položená otázka přípustná.

c) otázka č. 2: Souhlasíte s převodem obecní kanalizace na soukromou společnost?

45. Podle vyjádření odpůrce i předložené dokumentace (Smlouvy o budoucí kupní smlouvě, výpisu usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce Okna ze dne 20. 6. 2022, Nájemní smlouvy a její přílohy ve formě zápisu o předání a převzetí stavby do nájmu) odpůrce dne 30. 6. 2022 uzavřel se společností Severočeská vodárenská společnost a.s. (dále jen „SVS“) smlouvu o budoucí kupní smlouvě, v níž se zavázal převést vybudovanou kanalizaci a čističku odpadních vod v obci Okna po splnění odkládacích podmínek, mj. po uplynutí doby, po kterou nebyl s ohledem na podmínky poskytnuté dotace oprávněn prodat předmět smlouvy. Součástí závazku je souhrn vzájemných práv a povinností, mj. závazek odpůrce k poskytnutí peněžního plnění SVS jako příplatek mimo základní kapitál společnosti (dle Smlouvy o budoucí smlouvě o příplatku) a správa a provozování kanalizace a čističky odpadních vod ze strany SVS na základě Nájemní smlouvy ze dne 21. 11. 2022. Dle této nájemní smlouvy byl odpůrcem vodohospodářský majetek předán SVS na dobu 10 let za účelem jeho provozování pro veřejnou potřebu za roční nájemné 1 Kč. Uzavření Smlouvy o budoucí kupní smlouvě, jejímiž přílohami byl jednak návrh Kupní smlouvy, jednak Dohody o započtení pohledávek, bylo zastupitelstvem schváleno usnesením č. 62/2022 s tím, že záměr prodeje obecního majetku SVS po 10 letech byl řádně zveřejněn a nebyly proti němu vzneseny žádné námítky ani připomínky.

46. Pokud jde o formulaci posuzované otázky, nelze mít o jejím významu pochyb, znění je jednoznačné, nikoli zavádějící, návodné apod.
47. Důvody, pro které má odpůrce položenou otázku za sugestivní, nesouvisí s její formulací, ale se způsobem, jakým byla v návrhu na vyhlášení místního referenda přípravným výborem zdůvodněna. Odpůrce však ponechává stranou, obdobně jako v případě financování výstavby nové školní budovy, že toto stručné zdůvodnění návrhu jistě není jediným podkladem, o který by se rozhodnutí občanů dostavit se k místnímu referendu a hlasovat určitým způsobem o položené otázce opíralo. Lze předpokládat, že vybudování kanalizace a čističky odpadních vod, pronájem tohoto majetku SVS a plánovaný prodej není pro občany obce neznámou problematikou, neboť se jedná o zásadní záležitosti týkající se uspokojování potřeb bydlení v obci. A jak vyplývá z doloženého výpisu usnesení zastupitelstva obce ze dne 20. 6. 2022, uzavření Smlouvy o budoucí kupní smlouvě bylo schváleno usnesením č. 62/2022 s tím, že záměr prodeje obecního majetku SVS byl řádně zveřejněn na úřední desce, a to i elektronické, a nebyly proti němu vzneseny žádné námítky ani připomínky. Dále je třeba uvést, že rozhodování o záležitostech obce v rámci místního referenda je výkonem přímé demokracie a významným projevem vůle místní komunity politických záležitostech. A je především věcí každé hlasující oprávněné osoby, jakým způsobem si vytvoří na položenou otázku názor a z jakých zdrojů získá potřebné informace pro kvalifikované rozhodování. Nelze vycházet z předpokladu, jak to činí odpůrce, že voliči nevědí, o čem a s jakými důsledky pro obec a svůj život v ní vlastně v místním referendu hlasují. Zveřejnění a prezentace argumentů pro a proti danému řešení není jen věcí zdůvodnění návrhu na vyhlášení místního referenda ve znění, jak jej podal navrhovatel, ale je věcí dosavadního informování zastupitelstva o učiněných krocích, které se vybudování a provozování kanalizace a čistička odpadních vod a plánovaného převodu na nájemce týkají. A prezentace důvodů pro a proti převodu vodohospodářského majetku na SVS je především záležitostí kampaně, která je vedena v rámci svobodné a otevřené politické soutěže v době předvídané § 32 zákona o místním referendu. Odpůrce argumentuje proti vyhlášení místního referenda o otázce č. 2 tak, jako by o důsledcích převodu vodohospodářského majetku občany informoval pouze navrhovatel. Pokud navrhovatelem prezentované obavy o zvýšení ceny stočného nejsou opodstatněné, nic stávající politické reprezentaci odpůrce nebrání, aby o cenách stočného a dalších finančních důsledcích nerealizování smluvních závazků, včetně hrozby administrativního řízení ve vztahu k poskytnuté dotaci a odpovědnosti za bezvadný provoz vybudované kanalizace a čističky odpadních vod, občany informovala. A to ať již při kampani vedené ve smyslu § 32 zákona o místním referendu, které se v rámci svobodné politické soutěže může účastnit, či prostřednictvím obvyklých způsobů informování o záležitostech obce, pokud tak již dostatečně neučinila při přijetí závazků plynoucích ze Smlouvy budoucí o kupní smlouvě a souvisejících smluv.
48. Dle odpůrce vyhlášení místního referenda o dané otázce také brání § 7 písm. d) zákona o místním referendu. Odpůrce se přitom odvolával na zásadu, že smluvní závazky mají být plněny, a namítal nedodržení kogentní úpravy občanského právu. Soud s přihlédnutím k judikatuře Ústavního soudu a správních soudů dospěl k opačnému závěru.
49. V odpůrcem zmiňovaném nálezu ze dne 9. 2. 2012, sp. zn. III. ÚS 263/09, Ústavní soud odmítl příliš extenzivní výklad § 7 písm. d) zákona o místním referendu, který by umožnil orgánu obce uzavřením určitých soukromoprávních smluv zabránit tomu, aby se k závažným otázkám veřejného zájmu mohli občané obce vyjádřit v referendu. Dle Ústavního soudu: „*nelze žádným smluvním ujednáním mezi obcí a třetí osobou předem vyloučit občany z přímého podílu na správě věcí veřejných. Pouhým poukazem na existenci předchozího soukromoprávního závazku nelze zabránit občanům obce, aby ke určité otázce veřejného zájmu zaujali postoj demokratickým aktem místního referenda.*“. Překážkou místního referenda nemohou být ani obavy obce z eventuálních soukromoprávních sankcí, které by v návaznosti na výsledek mohl požadovat smluvní partner.
50. Ústavní soud se tak výslovně přiklonil k výkladu zastávanému Krajským soudem v Hradci Králové, který v usnesení ze dne 24. 11. 2008, č. j. 30 Ca 173/2008-64, Sb. NSS 1818/2009, dovedl: „*Mezi*

důvody nepřijatelnosti konání místního referenda nelze podřadit ani obavou obce ze sankcí, které by po ní v návaznosti na výsledek místního referenda mohl požadovat smluvní partner, se kterým před konáním místního referenda o navržené otázce uzavřela smluvní vztah ke této otázce se vztahující. Opačný závěr by totiž umožňoval obcím vyhnout se konání místního referenda s odůvodněním, že ohledně předmětné otázky, jež by měla být v místním referendu řešena, je již obec ve smluvním vztahu ke třetím osobám, a že smluvní závazky nemůže porušit a jsou pro ni závazné. Takový postup obcí by byl v příkrém rozporu se smyslem a účelem zákona o místním referendu, neboť by tím předem byla vyloučena vůle občanů obce se ke dotčené otázce vyjádřit. Krajský soud proto uzavřel, že ani odkaz odpůrce na existenci smlouvy o spolupráci se společností ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o., ze dne 15. 5. 2008 a na hrozbu sankcí plynoucích z nedodržení této smlouvy nepředstavuje zákonný důvod pro nekonání referenda ve smyslu § 7 zákona o místním referendu.“ Na tyto závěry dále navázaly např. Krajský soud v Plzni v usnesení ze dne 5. 11. 2012, č. j. 57 A 75/2012-101; či Krajský soud v Praze v usnesení ze dne 29. 7. 2022, č. j. 1 A 46/2022-177).

51. Soukromoprávní závazky odpůrce plynoucí z uzavření Smlouvy budoucí o kupní smlouvě a s ní souvisejících dalších soukromoprávních smluv tedy nemohou být překážkou vyhlášení místního referenda, ve kterém by se občané mohli vyslovit k otázce převodu obecní kanalizace na soukromou společnost.
52. Na právě prezentovaném závěru soudu nemůže nic změnit ani možnost domáhat se soudně nahrazení projevu vůle smlouvu uzavřít. Ostatně v tomto směru ke změně principů právní úpravy občanského práva nedošlo (viz § 50a odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a § 1787 odst. 1 zákona č. 89/2012SSb., občanský zákoník). Dle Ústavního soudu nemohou být relevantní argumenty týkající se možnosti či nemožnosti od smlouvy odstoupit, obdobně je třeba nahlížet na závazek smlouvu budoucí uzavřít a jeho soudní vynutitelnost. Místní referendum má být v daném případě nástrojem, kterým lze přinutit orgány odpůrce se uvedenou občanskoprávní otázkou vůbec znovu zabývat, případně vodítkem, jaký postoj k převodu předmětného obecního majetku v budoucnu zastávat. Žádnému právnímu subjektu, a tedy ani odpůrci jako územnímu samosprávnému celku, zákon nezakazuje usilovat o zánik či změnu smluvního závazku.
53. Soud dodává, že obavy odpůrce z eventuálních soukromoprávních sankcí, zvýšení stočného, nákladů na bezvadný provoz vodohospodářského majetku, hrozba administrativních řízení v návaznosti na obdrženu dotaci apod. mohou být významnými politickými argumenty, kterými se orgány odpůrce mohou snažit přesvědčit občany, aby k dané otázce zaujali určitý postoj konvenující jeho argumentům. Na tento aspekt ostatně soud upozornil již v předchozí části usnesení.
54. Vyhlášení místního referenda o otázce č. 2 tedy rozpor se zákonem ve smyslu § 7 písm. d) zákona o místním referendu nebrání. Jiné důvody proti posuzované otázce soud sám nenalezl.

d) otázka č. 3: Souhlasíte s tím, aby obec Okna ve své samostatné působnosti bezodkladně podnikla veškeré zákonné kroky proti plánované výstavbě přeložky silnice č. 1/38 Doksy Obora, v blízkosti zastavěného území obce Okna?

55. Nejprve soud konstatuje, že ve smyslu § 8 odst. 3 zákona o místním referendu se jedná o otázku přípustnou. Jednoznačnosti otázky není na překážku, že v její formulaci nejsou uvedeny konkrétní kroky odpůrce, které by měl při výkonu samostatné působnosti učinit.
56. Dle odpůrce vyhlášení místního referenda o dané otázce brání vydaná správní rozhodnutí, dále fakt, že stavební záměr je v souladu s územně plánovací dokumentací obce i kraje, stavební záměr byl předmětem posuzování z hlediska vlivů na životní prostředí a posouzení ze strany dotčených správních orgánů, kdy odpůrce měl postavení účastníka těchto správních řízení a hájil zájmy svých občanů. K výzvě soudu, aby odpůrce upřesnil stav správních řízení a soudu předložil závazná správní rozhodnutí, odpůrce pouze sdělil, že stavební záměr přeložky silnice je posuzován, o přeložce nebylo dosud rozhodnuto.
57. Za dané situace nelze zákonný důvod ve smyslu § 7 písm. d) zákona o místním referendu shledat.

58. Pokud odpůrce namítá, že ve správním řízení má jako účastník omezené možnosti, je nutno tyto obavy odmítnout. Z formulace navržené otázky je zřejmé, že by se občané měli vyjádřit k tomu, zda si přejí přeložku silnice č. 1/38 v blízkosti zastavěného území obce Okna či nikoliv. Prosazování jejich postoje k dané otázce spadá do samostatné působnosti odpůrce ve smyslu § 35 obecního zřízení, neboť se týká uspokojování potřeb obyvatel, zejména dopravních, a rozvoje obce. Výsledek místního referenda pak bude pro odpůrce představovat závazný apel v tom smyslu, jak má k otázce přeložky silnice č. 1/38 přistupovat. Tedy zda má tento záměr podporovat či se mu naopak snažit zabránit, samozřejmě v mezích zákona, případně závazných rozhodnutí. Výsledky místního referenda tak budou pro odpůrce v tomto duchu závazné jak v době před zahájením příslušných správních řízení, tak po jejich případném zahájení, pokud v nich je či bude účastníkem řízení dle zvláštních právních předpisů, např. zákona č. 183/2006 Sb., o územním řízení a stavebním řádu (stavební zákon), nebo zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon.
59. Soud dále konstatuje, že u otázky č. 3 neshledal jiné důvody její nepřipustnosti podle § 7 o místním referendu.

IV. Závěr a náklady řízení

60. K závěrečným obecným výhradám odpůrce ohledně validity sesbíraných podpisů, a tedy naplnění příslušné kvóty jako zákonného předpokladu k vyhlášení místního referenda, soud poznamenává, že je věcí navrhovatele, jakým způsobem přesvědčuje oprávněné osoby, aby svůj podpis k návrhu na konání místního referenda připojily. Z hlediska dodržení zákona je podstatné, že navrhovatel v souladu s § 10 odst. 1 písm. c) a d) zákona o místním referendu návrh na konání místního referenda odůvodnil a uvedl požadovaný odhad nákladů. Odpůrce pak tento odhad nákladů spojených s realizací rozhodnutí případně přijatých v místním referendu nikterak odborně nezpochybnil. Pokud jde o financování výstavby nové školní budovy nikoli z rozpočtu obce, nárůst ceny stočného, náklady spojené s provozováním kanalizace a čističky odpadních vod, smluvní pokuty a možné „ohromné“ škody v případě, že k převodu vodohospodářského majetku na SVS nedojde, zůstal odpůrce ve svém vyjádření pouze v rovině tvrzení.
61. Soud na základě shora uvedené argumentace dospěl k závěru, že zastupitelstvo odpůrce pochybilo, pokud místní referendum o navržených otázkách dle § 13 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu nevyhlásilo. Soud tedy v souladu s § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. rozhodl o vyhlášení místního referenda v obci Okna. Podle § 57 odst. 3 zákona o místním referendu rozhodnutí soudu o vyhlášení místního referenda nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva obce.
62. Pokud jde o termín konání, dle § 5 odst. 1 zákona o místním referendu se hlasování koná v jednom dni, nejsou-li současně konány další volby. Soud určil termín konání místního referenda v souladu s návrhem navrhovatele, který má s ohledem na § 15 zákona o místním referendu přednost před ostatními možnými termíny (srov. rozsudek NSS č. j. Ars 2/2012-43; usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2012, č. j. 50 A 15/2012-71; rozsudek NSS ze dne 2. 10. 2014, č. j. Ars 3/2014-46).
63. O návrhu soud rozhodl v souladu s § 91a odst. 3 věta druhá s. ř. s. bez jednání usnesením, neboť bylo možné návrh posoudit na základě dokumentace, kterou k věci shromáždil a soudu předložil odpůrce.
64. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení na ochranu ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
65. V souladu s § 93 odst. 5 s. ř. s. soud usnesení doručí účastníkům a vyvěsí jej na úřední desce soudu. Usnesení nabývá právní moci dne vyvěšení.
66. Soud dále připomíná, že odpůrce není zbaven povinnosti neprodleně po obdržení usnesení soudu vyvěsit ho na úřední desce, byť jen již s informativními důsledky, v souladu s § 13 odst. 2 věta

poslední zákona o místním referendu. Současně soud odpůrci připomíná jeho další informační povinnosti plynoucí z § 31 zákona o místním referendu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 10. leden 2025.

Mgr. Lucie Trejbalová, v. r.
předsedkyně senátu